

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти
Кафедра початкової і спеціальної освіти

ДИПЛОМНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

на тему «**Особливості естетичного виховання молодших школярів
засобами природи**»

Виконала:

здобувачка вищої освіти

групи ПО 211-М

заочної форми навчання

спеціальність 013 Початкова освіта

освітньо-професійна програма

Початкова освіта. Інклюзивна освіта

Мигуля Олена Дмитрівна

Керівник: канд. пед. наук, доцент

Мелаш В.Д.

Рецензент: Жейнова С.С.

Запоріжжя – 2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....

Ошибка! Закладка не определена.

РОЗДІЛ 1 ЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОЛОГО-ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....

Ошибка! Закладка не определена.

- 1.1. Естетична складова сучасного екологічного виховання молодших школярів в контексті сталого розвитку.....**Ошибка! Закладка не определена.**
- 1.2. Характеристика еколого-естетичного виховання в новій початковій школі.....**Ошибка! Закладка не определена.**
- 1.3. Форми і методи реалізації естетичного напрямку екологічного виховання молодших школярів.....**Ошибка! Закладка не определена.**

РОЗДІЛ 2 ОСОБЛИВОСТІ ЕКОЛОГО-ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....

Ошибка! Закладка не определена.

- 2.1. Методика проведення сеансу милування «Лунає пташиний концерт».....**Ошибка! Закладка не определена.**
- 2.2. Методика проведення трудової справи «Наші друзі з зеленої аптеки».....**Ошибка! Закладка не определена.**
- 2.3. Методика проведення екскурсії «Дерева – символи рідної України».....**Ошибка! Закладка не определена.**
- 2.4. Результати апробації методичного забезпечення еколого-естетичного виховання молодших

школярів.....**Ошибка! Закладка не определена.**

ВИСНОВКИ.....

Ошибка! Закладка не определена.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ

ДЖЕРЕЛ.....Ошибка! Закладка не определена.

АНОТАЦІЯ

Мигуля Олена Дмитрівна магістерська робота: «Особливості естетичного виховання молодших школярів засобами природи» виконана на кафедрі початкової освіти Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Науковий керівник: канд. пед. наук, доцент Мелаш В.Д.

В магістерській роботі ґрунтовно проаналізована література: з естетичної складової сучасного екологічного виховання молодших школярів в контексті сталого розвитку, форми і методи реалізації естетичного напрямку екологічного виховання молодших школярів.

Схарактеризовано педагогічні умови та методичні засоби досягнення високої якості еколого-естетичного виховання учнів початкових класів для реалізації керованого, безперервного процесу засвоєння молодшими школярами системи базових еколого-естетичних знань для становлення еколого-етично-естетичного стилю мислення.

Разроблено авторські методичні матеріали для реалізації еколого-естетичного виховного впливу на молодших школярів засобами природи, які націлені на: усвідомлення учнями екологічних та естетичних потреб; появу і розвиток стійкого інтересу до еколого-естетичної взаємодії з довкіллям.

Експериментально підтверджено ефективність розробленого методичного забезпечення для очікуваного виховного впливу, в результаті

якого досягнуто переорієнтації домінуючих прагматичних емоційно-ціннісних установок молодших школярів на етичні, пізнавальні та естетичні.

Для перевірки вихідних положень були використані методи дослідження: 1. Теоретичний аналіз інформаційних джерел з проблеми дослідження. 2. Моніторинг освітнього процесу (бесіди, спостереження). 3. Експериментальне дослідження педагогічної ефективності впровадження методичних матеріалів щодо організації екологічних акцій в практику навчання.

Ключові слова: естетичне виховання, молодші школярі, засоби природи

SUMMARY

Myhulia Olena Dmytrivna master's work: «Peculiarities of aesthetic education of primary school by means of nature» wasper for medat the Department of Primary Education of the Educational and Research Institute of Socio-Pedagogical and Art Education of Melitopol Bohdan Khmelnytsky State Pedagogical University.

Supervisor: Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor Melash V. D.

Pedagogical conditions and methodical means of achieving high-quality ecological-aesthetic education of elementary school students are characterized for the implementation of a controlled, continuous process of assimilation of the system of basic ecological-aesthetic knowledge by primary school for the formation of an ecological-ethical-aesthetic style of thinking.

The author's methodical materials have been developed for the implementation of ecological and aesthetic educational influence on primary school by means of nature, which are aimed at: students' awareness of ecological and aesthetic needs; emergence and development of sustainable interest in ecological and aesthetic interaction with the environment.

The effectiveness of the developed methodical support for the expected educational impact was experimentally confirmed, as a result of which a

reorientation of the dominant pragmatic emotional and value attitudes of primary school was achieved on ethical, cognitive and aesthetic ones.

Research methods were used to check the initial provisions: 1. Theoretical analysis of information sources on the research problem. 2. Monitoring of the educational process (conversations, observations). 3. An experimental study of the pedagogical effectiveness of the introduction of methodical materials regarding the organization of environmental actions into the practice of education.

Key words: aesthetic education, primary school children, means of nature.

Реферат

магістерської роботи на тему:

«Особливості естетичного виховання молодших школярів засобами природи»

Здобувачки вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта

Мигулі Олени Дмитрівни

Науковий керівник: канд. пед. наук, доц. Мелаш В.Д.

Об'єкт дослідження – процес еколого-естетичного виховання в початковій школі.

Предмет дослідження – теоретико-методичні засади та методичне забезпечення еколого-естетичного виховання засобами природи учнів початкових класів.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати, розробити та апробувати методику реалізації естетичного напрямку екологічного виховання молодших школярів в позаурочній роботі, визначити її педагогічну ефективність.

Відповідно до об'єкта, предмета і мети було заплановано вирішити наступні **завдання:**

1. Обґрунтувати значущість естетичної складової в сучасному екологічному вихованні учнів.

2. Надати сутнісну характеристику еколого-естетичного виховання в сучасній початковій школі.

3. Проаналізувати форми і методи реалізації естетичного напрямку екологічного виховання в сучасному закладі освіти I ступеня.

4. Розробити методичне забезпечення процесу еколого-естетичного виховання молодших школярів засобами природи в позаурочній роботі.

5. Дослідити педагогічну ефективність авторських методичних матеріалів для еколого-естетичного виховання учнів молодших класів.

Гіпотеза дослідження ґрунтується на припущенні, що успішне формування еколого-естетичного ставлення молодших школярів до природи в

процесі позаурочної роботи можливе за умов: 1) системного набуття учнями еколого-естетичних знань та умінь з орієнтацією на їхнє практичне впровадження; 2) розвитку сенсорної культури школярів як основи творчо-естетичної реакції на довкілля; 3) створення емоційно-естетичного ціннісного підґрунтя для діяльності учнів серед природи; 4) творчої самореалізації кожного вихованця на основі системного розширення естетичного та екологічного досвіду; 5) заохочення учнів здійснювати природозбережувальні вчинки на основі краєзнавчого, гуманістичного, особистісного та естетичного підходів.

Методологічну основу дослідження складають наукові положення про взаємозв'язок, взаємозумовленість, цілісність природи і людини; про естетичну цінність і самоцінність природи та її вплив на емоційно-почуттєву та інтелектуальну сфери особистості; про розвиток особистості на основі гармонійної взаємодії з довкіллям; про особистісно-орієнтований, гуманістичний підхід до виховання.

Наукова новизна магістерського дослідження полягає в тому, що: 1) обґрунтовані та проаналізовані методологічні та теоретичні засади сучасної парадигми еколого-естетичного виховання; 2) розглянуті педагогічні умови та методичні засоби досягнення високої якості еколого-естетичного виховання учнів початкових класів; 3) розроблено та апробовано авторські методичні матеріали для реалізації еколого-естетичного виховного впливу на молодших школярів засобами природи.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що напрацьовані теоретичні і практичні матеріали можуть бути використані освітянами початкової ланки для удосконалення алгоритмів організації еколого-естетичного пізнання та діяльності молодших школярів в позаурочній роботі з метою формування еколого-естетичної свідомості та еколого-естетичних компетенцій учнів, становлення їх відповідального і морально-естетичного ставлення до природи, привчання до гармонійної взаємодії з довкіллям.

Загальний зміст. У вступі висвітлено актуальність обраної теми, зв'язок магістерської роботи з науковою темою кафедри, об'єкт, предмет, мету, завдання, проблему, наукову гіпотезу, методи дослідження, наукову новизну, практичне значення і апробацію результатів дослідження.

У першому розділі «Теоретико-методичні засади еколого-естетичного виховання учнів початкових класів» ґрунтовно проаналізована література з теми дослідження: естетична складова сучасного екологічного виховання молодших школярів в контексті сталого розвитку, форми і методи реалізації естетичного напрямку екологічного виховання молодших школярів.

У другому розділі «Особливості еколого-естетичного виховання молодших школярів» визначені педагогічні умови та методичні засоби досягнення високої якості еколого-естетичного виховання учнів початкових класів; розроблено та апробовано авторські методичні матеріали для реалізації еколого-естетичного виховного впливу на молодших школярів засобами природи.

В розділі надані і результати психолого-педагогічного дослідження.

За результатами магістерської роботи нами сформульовані наступні **висновки:**

Однією з головних точок зосередження педагогічних зусиль новочасної школи є реалізація з молодшого шкільного віку повноцінного еколого-естетичного виховання як дієвого засобу для становлення особистості, яка поєднуючи духовне багатство, естетичні якості, моральну чистоту та високий інтелектуальний потенціал, проявлятиме соціально та екологічно значущу поведінку в довкіллі, що сьогодні особливо затребуване українською державою, яка обрала і прямує шляхом сталого розвитку.

Еколого-естетичне виховання в сучасній початковій школі представлене педагогічною системою, що охоплює мету, завдання, зміст, принципи, етапи, педагогічні умови, форми і методи виховного впливу для реалізації керованого, безперервного процесу засвоєння молодшими школярами системи базових еколого-естетичних знань для становлення еколого-естетично-естетичного стилю мислення та відповідального, ціннісно-естетичного, природолюбного ставлення до довкілля планети як до універсального феномену, мотивації прагнення та готовності на основі сформованих умінь і навичок до гармонізації та оптимізації взаємодії з природою, що проявляється в дбайливій екодоцільній поведінці та раціональному екобезпечному споживанні природних ресурсів і є запорукою прогресивного сталого розвитку цивілізації на планеті.

Сучасна початкова школа володіє багатим арсеналом форм та методів виховного впливу для досягнення очікуваного результату еколого-естетичного виховання – сформованості, естетично забарвленої (художньо-творчої) та екологічно-доцільної (ощадливо-дбайливої) взаємодії учнів з довкіллям в зоні їх відповідальності. Найбільш оптимальними, ефективними і дієвими є: уроки милування природою; екскурсії, походи та прогулянки; спостереження та дослідництво; екологічні акції, еколого-естетичні ігри, творча терапія та трудові справи, в яких виховний вплив реалізується «в природі, для природи і засобами природи».

Для методичного забезпечення еколого-естетичного виховання учнів молодшого шкільного віку розроблено методики проведення: 1) трудової справи «Наші друзі зі зеленої аптеки»; сеансу милування «Лунає пташиний концерт»; екскурсії «Дерева – символи рідної України». Авторські методичні матеріали націлювалися на поетапну реалізацію програми формування еколого-естетичної вихованості школярів, а саме на: усвідомлення учнями екологічних та естетичних потреб; появу і розвиток стійкого інтересу до еколого-естетичної взаємодії з довкіллям; виникнення готовності і набуття спроможності екологічно-доцільно та естетично виправдано поводитися та діяти; здійснення усвідомленої, конструктивної та творчої еколого-естетичної діяльності в середовищі природи.

Експериментально підтверджено ефективність розробленого методичного забезпечення для очікуваного виховного впливу, в результаті якого досягнуто переорієнтації домінуючих прагматичних емоційно-ціннісних установок молодших школярів на етичні, пізнавальні та естетичні.

Це вказує на дієвість та результативність авторського методичного доробку і дозволяє рекомендувати освітянам початкової ланки для застосування в процесі еколого-естетичного виховання.

Рік виконання магістерської роботи 2021-2022 рр.

Місце виконання: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького.

Магістерська робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел з 60 найменувань, містить 86 сторінок тексту, 3 таблиці, 3 рисунка.

Имя пользователя:
Анастасія Варениченко

ID проверки:
1013267928

Дата проверки:
11.12.2022 11:35:41 CET

Тип проверки:
Doc vs Internet

Дата отчета:
11.12.2022 11:38:37 CET

ID пользователя:
100007156

Название файла: мигуля перев

Количество страниц: 80 Количество слов: 17318 Количество символов: 129328 Размер файла: 449.68 KB ID файла: 1013026654

6.72%

Совпадения

Наибольшее совпадение: 0.74% с Интернет-источником (<https://gorodenok.com/%D1%83%D1%80%D0%BE%D0%BA-56...>)

6.72% Источники из Интернета

52

Страница 82

Поиск совпадений с Библиотекой не производился

0% Цитат

Исключение цитат выключено

Исключение списка библиографических ссылок выключено

0% Исключений

Нет исключенных источников

Модификации

Обнаружены модификации текста. Подробная информация доступна в онлайн-отчете.

Замененные символы

10